

Debreceni Ítéltábla

Bf.II.659/2025/49. szám

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, 2026. március 25. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta, majd kihirdette a következő

v é g z é s t:

A folytatólagosan, társtettesként elkövetett embercsempészs bñntette miatt Terhelt1 és társai ellen indított bñntetõügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2025. május 22. napján kihirdetett 7.B.98/2023/144. számú ítéletét jelen ügyben fellebbezéssel érintett Terhelt2 III. rendű, és Terhelt3 VI. rendű vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 33 600 (harminchármezer-hatszáz) Forint bñnügyi költségbõl Terhelt2 III. rendű vádlottat 16 800 (tizenhatezer-nyolcszáz) Forint, és Terhelt3 VI. rendű vádlottat 16 800 (tizenhatezer-nyolcszáz) Forint megfizetésére kötelezi külön felhívásra az állam javára.

I n d o k o l á s

[1] A Nyíregyházi Törvényszék a 2025. május 22. napján kihirdetett 7.B.98/2023/144. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat folytatólagosan, társtettesként elkövetett embercsempészs bñntette [a Bñntetõ Törvénykönyvrõl szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 353. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont, (5) bekezdés] miatt, mint bñnszervezetben elkövetõt 11 év szabadságvesztésre és Magyarország területérõl végleges hatályú kiutasításra ítélte. A szabadságvesztés bñntetés végrehajtási fokozatát fegyházban állapította meg, melybõl a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A szabadságvesztés tartamába beszámította az I. rendű vádlott által elõzetes fogvatartásban töltött idõt, és vele szemben 19 000 euróra vagyonelkobzást rendelt el.

[2] Terhelt2 III. rendű vádlottat folytatólagosan, társtettesként elkövetett embercsempészs bñntette [Btk. 353. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont] miatt, mint bñnszervezetben elkövetõt 5 év 6 hónap szabadságvesztés bñntetésre és 6 év közügyektõl eltiltás mellékbñntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban állapította meg, melybõl a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A szabadságvesztés

tartamába beszámította a III. rendű vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt, és vele szemben 20 000 forintra vagyonek Kobzást rendelt el.

[3] Terhelt3 VI. rendű vádlottat társtettesként elkövetett embercsempészés büntette [Btk. 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] miatt 2 év szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette. Kimondta, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén a végrehajtási fokozat börtön, melynek tartamába a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította, és kimondta, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

[4] Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a felmerült bűnügyi költség megfizetéséről.

[5] Az ítélet ellen Terhelt1 I. rendű vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezése érdekében, harmadsorban pedig eltérő minősítés megállapításáért és enyhítéséért; Terhelt2 III. rendű vádlott és védője elsődlegesen eltérő minősítésért és a bünszervezetben való elkövetés mellőzése érdekében, másodlagosan enyhítés végett; míg Terhelt3 VI. rendű vádlott és védője elsődlegesen téves jogi minősítés miatt a vádlott cselekményének bűnszegdként elkövetettként minősítése, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést. Az ügyész a nyilatkozattételre fenntartott határidőn belül az ítéletet valamennyi vádlott tekintetében tudomásul vette.

[6] Ügyvéd az ítéltáblához 2026. március 18. napján érkezett beadványában tájékoztatta az ítéltáblát arról, hogy 2026. március hó 16. napján Terhelt1 I. rendű vádlott meghatalmazta az ügyvédi irodájukat a védelmének az ellátásával, ezért indítványozta a 2026. március 25. napjára kitűzött nyilvános ülés elhalasztását. Erre figyelemmel a Debreceni Ítéltábla a Bf.II.659/2025/44. számú 2026. március 20. napján kelt végzésével a büntetőügyből Terhelt1 I. rendű vádlott büntetőügyét elkülönítette, és új hatánap kitűzéséről gondoskodott. A bírói gyakorlat szerint nincs akadálya az ügy vádlottak személye mentén történő elkülönítésnek a másodfokú eljárásban (ÍH2020. 67).

[7] Terhelt2 III. rendű vádlott védője előkészítő iratában az elsőfokú ítélet tényállásának részbeni megalapozatlanságára hivatkozott. Rámutatott, hogy a bizonyítási eljárás során III. rendű vádlott részben tagadta a bűncselekmény elkövetését, hiszen arra hivatkozott, hogy nem tudta kiket kell fuvarozni, és hogy ezáltal bűncselekményt valósított meg. III. rendű vádlott nem egyeztetett senkivel annak érdekében, hogy illegális körülmények között érkezett személyeket szállítson el, erről információval nem rendelkezett, így megalapozatlan az a feltételezés, hogy a bűncselekményt bünszervezetben követte el. Ezt objektív bizonyítékok nem is igazolták. Az elsőfokú bíróság így a megállapított tényből további tényre helytelenül következtetett, és tévedett a cselekmény jogi minősítését illetően is. Részbeni megalapozatlanság a másodfokú eljárás során kiküszöbölhető, hiszen a

bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma nem a megalapozatlanság kiküszöbölését korlátozza, hanem az első fokon lefolytatott bizonyítást védi. Az elsőfokú bíróság mindezen túl indokolási kötelezettségét sem teljesítette kimerítően. Álláspontja szerint a törvényszék tévesen állapította meg, hogy III. rendű vádlott bűnszervezet tagjaként követte el ezt a cselekményt, tartósan, rendszeresen, előre megszervezetten vett volna részt a cselekmények elkövetésében. Eltúlzottnak tartotta az elsőfokú bíróság által alkalmazott szankciót is, hiszen az eljárás során orvosi dokumentumokkal igazolták azt, hogy III. rendű vádlott beteg gyermekét gondozza, így az 5 év 6 hónap szabadságvesztés, amelyet fegyházban kell végrehajtani, és amelyből feltételes szabadságra nem bocsátható, eltúlzott szankció. Az időmúlás jelentős súlyú enyhítő körülmény, melynek értékelése a büntetés kiszabása során ugyancsak elmaradt. Mindezekre figyelemmel a cselekmény eltérő minősítését, a bűnszervezet mellőzését és a büntetés jelentős enyhítését, a vádlottal szemben felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását indítványozta.

[8] Terhelt3 VI. rendű vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában arra hivatkozott, hogy a védelem álláspontja szerint VI. rendű vádlott a vád tárgyává tett cselekménynek nem önálló tettese, hanem maximum bűnsegédje lehetett. VI. rendű vádlott hozott egy döntést, nevezetesen azt, hogy a vádbeli cselekmény során utasként az édesapjával egy autóban tartózkodott, azonban aktív tevékenységet nem végzett, a cselekmény végrehajtásában nem vett részt, a gépjárművet nem ő vezette, telefonon kapcsolatot senkivel nem tartott, így jelenlétével nyújtott, nyújthatott estelegesen pszichikai segítséget. VI. rendű vádlott egyetlen cselekményben volt érintett, és az is viszonylag rövid ideig tartott, mert amikor a három sötétebb bőrű férfi beszállt az autóba, akik tekintetében később észrevette, hogy le vannak takarva, azonban néhány méter megtétele után a rendőrség már igazoltatta is őket. A cselekménnyel kapcsolatban jóvedelemben nem részesült, VI. rendű vádlott pusztán jelenléte így önmagában nem alapozza meg a társtetteséget. Indítványozta, hogy az ítéltábla a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét akként változtassa meg, hogy a társtettesként való elkövetés helyett állapítsa meg védenca bűnsegédi magatartását, míg másodlagosan a jelentős időmúlásra, a vagyoni haszonszerzés elmaradására, a vádlott büntetlen előéletére, kiskorú gyermekek eltartásáról való gondoskodására, rendezett életkörülményeire figyelemmel a büntetés enyhítését kérte.

[9] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.359/2023/65. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. A jelen eljárásban érintett vádlottak tekintetében a törvényszék teljeskörű bizonyítást folytatott le, melynek során a büntetőeljárás törvény rendelkezéseit betartotta. A vádlottak túlnyomórészt tagadásban megnyilvánuló védekezésével szemben meghallgatta az ügyről közvetett vagy közvetlen tudomással bíró tanúkat, a tárgyalás anyagává tette a vádlottak telefonforgalmazásával kapcsolatos és a leplezett eszköz alkalmazása során beszerzett adatokat és iratokat. Emellett a rendelkezésre álló hívásforgalmi adatokat valamennyi bűncselekményben érintett tekintetében vizsgálata alá vonta, és a vádlottak kapcsolattartása, az üzenetek továbbítása szempontjából egymáshoz viszonyítva is értékelte, és mérlegelte azokat. Emellett mérlegelte a tényállások megállapításánál az elkövetéshez használt gépjárművekkel kapcsolatos nyilvántartási adatokat, tanúvallomásokat, a határrendészeti kirendeltségek jelentéseit, a vádlottakkal és a csempészett személyekkel szembeni intézkedésekről. Elemezte a bűnszervezet külföldi tagjainak hívásforgalmazásával kapcsolatos adatait, a pénzáttalások és kifizetések anyagát, az Europol által küldött tájékoztatások, a szembesítések adatait, továbbá az ügyben már

jogerős ítélettel érintett vádlottak tanúként tett vallomásait, valamint a rendelkezésre álló egyéb okirati bizonyítékokat is. Mindezek okszerű értékelésével az ítéleti történeti tényállásokat megalapozottan állapította meg, álláspontját részletesen indokolta, és indokolta a bizonyítási indítványok elutasításának okát is.

[10] Emiatt a védelmi felmentést célzó fellebbezések eredményre nem vezethetnek. A bűncselekmények jogi minősítése törvényes, ezt a törvényszék ugyancsak részletes indokolással látta el, és azt is megindokolta, hogy a vádlottak közül miért állapítható meg I. és III. rendű vádlottak bünszervezetben történő bűncselekmény elkövetése, és ezt milyen adatok támasztják alá. A védelemnek az ezt vitató álláspontja a bíróság mérlegelési tevékenységét támadja. Az eltérő minősítés miatt bejelentett fellebbezés a másodfokú eljárásban szintén nem vezethet eredményre, a törvényszék indokát adta annak is, hogy Terhelt3 VI. rendű vádlott tekintetében a bűncselekményt miért társtettesként és miért nem bűnsegédként valósította meg. A törvényszék a bűnösségi körülményeket feltárta, és azokat súlyuknak megfelelően értékelte, és valamennyi vádlottal szemben törvényes szankciót alkalmazott. E szankciók eltúlzottnak nem tekinthetők. A járulékos kérdésekben hozott rendelkezései is törvényesek az ítéletnek, ezért indítványozta, hogy az ítéltábla nyilvános ülésen eljárva valamennyi vádlott tekintetében az elsőfokú ítélet helybenhagyásáról rendelkezzen.

[11] A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezéseket az ügyészi indítványnak megfelelően a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálta el. A nyilvános ülésen Terhelt2 III. rendű, Terhelt3 VI. rendű vádlott védője, valamint az ügyész a fenti álláspontjukat fenntartották, míg Terhelt2 III. rendű vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában megbánását hangoztatva a szankció enyhítését, míg Terhelt3 VI. rendű vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában ugyancsak a büntetése enyhítését kérte.

[12] A Hajdú-Bihar Vármegyei Főügyészség a 2023. január 16. napján kelt B.548/2020/493. számú vádiratában hat vádlottal szemben emelt vádat. A Nyíregyházi Törvényszék a Debreceni Ítéltábla Bkk.II.115/2023/8. számú, 2023. március 2. napján hozott a Debreceni Törvényszéket kizáró, és a Nyíregyházi Törvényszéket kijelölő végzése alapján járt el. A törvényszék II. rendű vádlottal szemben 2023. június 22. napján előkészítő ülésen 7.B.265/2023/2. számon hozott ítéletet, mely 2023. június hó 27. napján emelkedett jogerőre, míg IV. rendű és V. rendű terhelttekkel szemben 2023. június 22. napján megtartott előkészítő ülésen hozott ugyanazon a napon jogerős ítéletet. Ilyen módon a másodfokú eljárásban Terhelt1 I. rendű, Terhelt2 III. rendű és Terhelt3 VI. rendű vádlott volt érintve, azonban a fentebb írtaknak megfelelően az ítéltábla az I. rendű vádlott büntetőügyét jelen ügytől elkülönítette.

[13] A fentiekből kitűnik, hogy bár a vádhatóság hat vádlottal szemben emelt vádat, azonban velük szemben az eljárás különböző szakaszaiban különböző eljárási forma során került sor a határozat meghozatalára. Erre figyelemmel az ítéltábla vizsgálta, hogy az ügy előkészítő ülésen történő elkülönítése és befejezése, majd a további, a tárgyalásról le nem

mondó vádlottak esetében az ugyanazon bíró által tárgyalásra történő kitűzés kapcsán az eljárás mindenben megfelelt-e a hatályos büntetőeljárási rendelkezéseknek.

[14] Az Alkotmánybíróság a 26/2021. (VIII. 11.) AB határozatban foglalkozott az ilyen eljárásokat érintő esetleges pártatlanság kérdéskörével, és az ezzel kapcsolatos indítványt nem találta megalapozottnak. Az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy az előkészítő ülésen nem a bíróság által lefolytatott teljeskörű bizonyítás vezet a beismerő terhelt büntetőjogi felelősségének megállapításához. A beismerő nyilatkozat elfogadása esetén a bíróság arról foglal állást, hogy annak elfogadásának törvényi feltételei fennállnak. Amennyiben a beismerő nyilatkozat elfogadásához nem fér kétség, a bíróság a vádlott bűnösségét ezen beismerésre, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására és az eljárás ügyirataira alapítja, amellet, hogy a vádlott le is mondott a tárgyalásról. Az eljáró bírónak tehát a beismerő vádlott bűnösségével összefüggésben saját meggyőződése nem alakul ki, ilyen előzetes álláspont hiányában pedig nem sérül a pártatlanság látszata, és a bíróság pártatlansága a bűnösséget be nem ismerő vádlott büntetőjogi felelősségének a vizsgálatában még akkor sem kérdőjelezhető meg, ha a vádlottak cselekvősége szorosan összefügg és az elkövetési magatartás egymást kiegészíti. Ki kell térni arra is, hogy gyakran előfordul olyan eljárásjogi helyzet, ahol akár tényálláson belül is külön fejeződik be eljárás az egyes vádlottakra. Ez az eljárás lefolytatásának nem akadálya. Az Európai Unió Bírósága még arra is rámutatott a C-377/18. számú ügyben, hogy a büntetőeljárás során az ártatlanság védelme egyes vonatkozásairól, és a tárgyaláson való jelenlét megerősítéséről szóló 2016/343. Európai és Parlamenti irányelvvel az sem ellentétes, ha a tényállás rögzíti azon személyek nevét is, akikre az eljárás még nem fejeződött be, feltéve, ha egyértelműen rögzítésre kerül, hogy az említett vádlottakkal szemben külön eljárás van folyamatban, és, hogy a bűnösségüket még nem állapították meg (ÍH2020. 67, Debreceni Ítéltábla Bf.II.291/2020/22).

[15] Mindezekre, továbbá arra is figyelemmel, hogy az elsőfokú bíróság ítélete több vádlottról rendelkezett, a másodfokú bíróság a Be. 590. § (9) bekezdése szerint az ítéletnek csak a fellebbezéssel érintett III. és VI. rendű vádlottra vonatkozó rendelkezését bírálta felül jelen eljárásban. Az e vádlottak tekintetében benyújtott perorvoslatok tartalma alapján az ügyben a felülbírálat teljeskörű volt. A Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján a felülbírálat kiterjedt az eljárási szabályok ellenőrzésére, az ítélet megalapozottságának, a bűnösség megállapításának, a cselekmény jogi minősítésének, a büntetés kiszabásának, az ítélet egyéb rendelkezéseinek ellenőrzésére, továbbá az indokolás helyességének revíziójára is.

[16] Az eljárási szabályok ellenőrzése során az ítéltábla azt állapította meg, hogy a Nyíregyházi Törvényszék nem vétett abszolút, sem pedig olyan relatív perjogi hibát, ami az érdemi felülbírálatot kizárta volna, ugyanakkor eljárási szabályt sértett a perbeszéd megtagadása és az utolsó szó joga érvényesítése kapcsán. Ezen eljárási szabálysértés ugyanakkor nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, valamint a büntetés kiszabására sem.

[17] A Be. 541. § (1) bekezdése szerint az ügyész és a védő perbeszédet tart a bizonyítási eljárás befejezése után, a vádlott, a sértett és a vagyoni érdekelt felszólalhat. A Be.

542. § értelmében a perbeszédet az ügyész kezdi, mely után a Be. 543. §-a értelmében a sértett és a vagyoni érdekelt szólalhat fel. Jelen ügyben ilyen nem volt. A Be. 544. § (1) bekezdése szerint a felszólalások után a védő perbeszéde következik. A Be. 545. §-a pedig akként rendelkezik, hogy az ügydöntő határozat meghozatala előtt az utolsó szó joga a vádlottat illeti. A Nyíregyházi Törvényszék eljárása során a Be.-ben meghatározott fenti sorrendet nem tartotta be. A 2025. április 10. napján megtartott tárgyaláson az ügyész perbeszéde után III. rendű vádlott védője adta elő perbeszédét, melyet a III. rendű vádlott utolsó szó jogán tett nyilatkozata követett, majd ezután került sor VI. rendű vádlott védőjének perbeszédére és VI. rendű vádlott utolsó szó jogán tett nyilatkozatára. Ezt követően pedig a 2025. május 22. napján megtartott tárgyaláson került sor I. rendű vádlott esetében a védőbeszéd megtartására, majd I. rendű vádlott utolsó szó jogán tett nyilatkozatára. A fenti eljárás tehát a Be. rendelkezéseinek nem felel meg, azonban ez az érdemi felülbírálatot nem zárta ki.

[18] A Nyíregyházi Törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, és túlnyomórészt megalapozott tényállást rögzített. Azonban a bünszervezeti elkövetéssel érintett Terhelt2 III. rendű vádlott tekintetében a bünszervezethez kapcsolódó tudati tényeket illetően hiányosság volt feltárható, ezért a történeti tényállás [37] bekezdését az ítéltábla a Be. 593.§ (1) bekezdés a) pontja alapján azzal egészíti ki, hogy Terhelt2 III. rendű vádlott annak tudatában valósította meg az egyes tényállási pontokban rögzített cselekményét, hogy azzal egy hierarchikusan felépített, illetve egyes személyek utasításán alapuló, hosszabb időre szervezett társasághoz kapcsolódott, amely a tevékenységét a hatóság elől leplezni igyekezett.

[19] Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása egyébként hiánytalanul tartalmazta a bünszervezetben történő elkövetés megállapíthatóságának feltételeit, azonban mindenféleképpen indokolt volt III. rendű vádlott tekintetében azoknak a tudati tények meglétével kapcsolatos kiegészítése.

[20] A fenti kiegészítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált a Be. 593. § (3) bekezdése alapján, ezért az a másodfokú eljárásban az ítéltábla számára is irányadó volt.

[21] Az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett cselekmény megítélése szempontjából szükséges bizonyítékokat beszerezte, azokat megvizsgálta, részletesen elemezte. A vádlottak kihallgatásán túl tanúbizonyítást folytatott, bizonyítás anyagává tette az eljárás korábbi szakaszában vádlottként szereplő személyek vallomásait, tanúkat hallgatott ki, és okirati bizonyítékokat szerzett be. Részletesen megvizsgálta a vádlottak tagadásban megnyilvánuló, avagy csak egyes részcselekmények megvalósítását elismerő védekezését, és azokat rendre szembe állította mindazon bizonyítékokkal, amelyek III., illetve VI. rendű vádlottak bűnösségét alátámasztották. Ítéletében indokolási hiányosság nem lelhető fel, logikus és meggyőző módon adott számot arról, hogy a tényállás megállapításánál mely bizonyítékokat miért fogadott vagy vetett el.

[22] A személyi bizonyítás körén túl vizsgálat alá vetette a vádlottak között történt telefonforgalmazás, üzenetek adatait, a nyomozó hatóság által beszerzett híváslistákat, azok elemzéseit, a pénzáttulások és kifizetések anyagát, illetve a büntetőügy nemzetközi vonatkozásában beszerzett okirati bizonyítékokat. Az ítéltábla is egyetértett azzal, hogy IV. és V. rendű vallomásai, a gépjárművek kölcsönzésére vonatkozó adatok, a tanúk vallomásai, a rendőri jelentések, az elfogott migránsok nyilatkozatai, az Europoltól beszerzett iratok, a szemlejegyzőkönyvek, lefoglalási határozatok, valamint a vádlottak telefonforgalmazásával kapcsolatos iratai alapján a büntetőjogi felelősséget megalapozó tényállás megnyugtatóan megállapítható valamennyi terhelt tekintetében. Az kétségtelen, hogy e vádlottak büntetőjogi felelősségét megalapozó tényállás a már hivatkozott objektív bizonyítékokon túl, az ügy korábbi szakaszában terheltként szereplő személyek vallomásain is alapult. A bizonyítékok értékelésének revíziója körében az ítéltábla vizsgálta, hogy azon személyek tanúvallomása, mennyire használható fel, akikkel, mint vádlottakkal szemben az eljárás korábban befejeződött.

[23] A Be. 177. § (5) bekezdése akként rendelkezik, hogy abban az esetben, ha a tanút az ügyben korábban vagy más ügyben terheltként hallgatták ki, a terheltként tett vallomása bizonyítási eszközként akkor használható fel, ha a vallomásáról készült jegyzőkönyvből a terhelti figyelmeztetés és az erre adott válasz egyértelműen kitűnik. Ebben az esetben a tanú korábban terheltként tett vallomása akkor is felhasználható, ha a tanú a vallomástételt a későbbiekben megtagadja. A büntetőeljárásról szóló törvény tehát semmilyen korlátozást nem tartalmaz arra nézve, hogy az eljárás mely szakában, mely eljárási forma keretében történt meg a terhelt kihallgatása.

[24] A bírói gyakorlat alapján azonban a bizonyítékok mérlegelése során figyelemmel kell lenni annak körülménynek az értékelésére, hogy a tanú (korábbi bűntárs) kapott-e, illetve milyen előnyöket kapott (vagy kaphatott) a büntetlenségéért vagy a terheltő vallomásért cserébe. Ebben a körben szükséges rámutatni arra is, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága is megállapította már a tisztességes eljárás sérelmét olyan ügyben, ahol a panaszost egy olyan tanúvallomás alapján ítélték el, akinek a tanúvallomásáért cserébe az ügyészség büntetlenséget biztosított (45084/14. [2019] ECHR807, Adamco v. Slovakia). Rámutatott ugyanis az Emberi Jogok Európai Bírósága, hogy ilyenkor mindenképpen vizsgálni kell, hogy a tanút milyen mértékben befolyásolta a vallomása megtételében az azért kapott előny. Ilyen lehet a bűncselekmény elismerése és a terhelttel szembeni vádelhalasztás alkalmazása. Ez az oka annak, hogy az ítéltábla is vizsgálta jelen ügyben az egyes bizonyítékok újramérlegelése nélkül azok hitelességét, és megállapította, hogy egyetlen korábbi terhelt esetében sem állapítható meg, hogy bármilyen tisztességtelen ajánlatot kapott volna a vádhatóságtól vallomásáért cserébe. Ilyen módon IV. rendű, IV. rendű és V. rendű vallomása felhasználható volt jelen ügyben már csak azért is, mert azokat a cellainformációk adatai, a híváslisták, a további tanúk vallomásai, a migránsok nyilatkozatai, a leplezett eszközökből nyert adatok megnyugtatóan alátámasztották.

[25] A védelem által hivatkozott, de nem különösebben nevesített részbeni megalapozatlanság az ügyben nem volt feltárható, az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét kellő mértékben teljesítette, ezért a felmentésre irányuló fellebbezések nem foghattak helyt, miután azok kizárólag a bizonyítékok eltérő mérlegelésén keresztül támadták

a tényállást. E ponton szükséges utalni a másodfokú eljárás során érvényesülő felülmérlegelés tilalmára, mely annyit jelent, hogy a fellebbviteli bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette, így nem mondhatja azt, hogy az elsőfokú bíróság által elfogadott vallomást nem fogadja el, és az annak alapján megállapított tényeket mellőzi a tényállásból, illetve nem egészítheti ki vagy módosíthatja az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást egy általa el nem fogadott tanúvallomás vagy vallomásrész alapján (EBH2019. B.9). A másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékokat kell alapul vennie, attól megalapozott tényállás esetén akkor sem térhet el, ha saját meggyőződése esetlegesen eltérő. A tényállás módosítása (ideértve a tényállás megállapítását is) csak az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékok alapján történhet.

[26] A törvényszék az ügyben előterjesztett bizonyítási indítványokat is megfelelő részletességű érvek alapján utasította el.

[27] Nem tévedett az elsőfokú bíróság a bűnszervezet megállapításánál azzal együtt, hogy az ügyészség vádirati tényállásának átvételével a jogi fogalmakat a történeti tényállásban helytelenül alkalmazta. Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy nem a történeti tényállás majd minden bekezdésében leírt „bűnszervezet” elnevezés miatt tekinthető a vádlottak által felépített szervezet bűnszervezetnek.

[28] A cselekmény elbírálásakor irányadó törvényi fogalom a Büntető Törvénykönyv 2019. július 10-től hatályos módosítása folytán a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja alapján úgy határozza meg a bűnszervezetet, hogy legalább három személyből álló, hosszabb időre, hierarchikusan szervezetett, konspiratíván működő csoport, melynek célja öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

[29] E törvényi ismérvek az elsőfokú bíróság ítéletének [26]-[37] bekezdéseiben hiánytalanul szerepelnek, hiszen a három elkövető az egyes tényállási pontokban rendelkezésre áll, a cselekmények elkövetési ideje a hosszabb időt megalapozzák, a migránsok Magyarországra történő érkezése, az ottani pihentetése, tovább szállítása kapcsán a feladatok kellően megosztottak és összetettek voltak, a hierarchia megfigyelhető, és a vádlottak által megvalósított cselekmények büntetési tétele is megfelelt a bűnszervezet megállapításához megkövetelt feltételnek.

[30] Az embercsempészségnek a vádlottak által megvalósított formája gyakorlatilag csak bűnszervezetben követhető el. A migránsok távol keleti országokból több országon keresztül érkeztek el a magyar határhoz, és Magyarországra valamelyik nyugat európai országba történő eljutásuk volt a céljuk. A migránsokat kézzől kézre adták és nyilvánvaló, hogy a határon történő illegális átjutáshoz is segítségre, összehangolt működésre, például az időpontok vagy az útvonal egyeztetésére volt szükség. Egyeztetni kellett a határátkelés helyét, a találkozási pontokat, a továbbszállítás és a pihentetés körülményeit. Ezzel a bűnszervezeti

elkövetésében érintett vádlottaknak nyilvánvalóan tisztában kellett lenniük, mint ahogy azzal is, hogy egy nemzetközi szervezethez kapcsolódott a tevékenységük. A vádlottak tevékenységében megfigyelhető összehangoltság, az utasításoknak megfelelő magatartás kifejtése bizonyos fokú hierarchiaként értelmezhető.

[31] A normaszövegen túl a hatályos Btk. nem tartalmaz törvényi értelmezést sem a „hierarchikusan szervezett”, sem a „konspiratíván működő” fogalmi elemekhez. A hierarchia és a konspiráció idegen szavak, nem egzakt módon, egyféleképpen értelmezhető tartalommal. A hierarchia jelentheti akár személyek akár intézmények valamely szempont alapján fennálló egymás közötti viszonyát és ezek alá és fölérendeltségét az adott intézményen belül. A konspiráció magyar megfeleltetése nehezebb, mivel jelenthet elsődlegesen összeesküvést, szövetkezést, ennél általánosabb értelemben illegális tevékenységet, titokban szervezett támadást, stb., de legelvontabb megfogalmazással a külvilág elől elfedett, leplezett tevékenységnek tekinthető.

[32] A hierarchikus szervezettség viszont nem jelenti valamennyi bűnszervezetben részt vevő személy hierarchiában való elhelyezkedését. A Palermói Egyezmény 2. Cikk c.) pontja kimondja: „nem szükséges, hogy tagjai pontosan meghatározott szerepeket kapjanak vagy hogy tagsága állandó legyen illetőleg fejlett hierarchiával rendelkezzen”. A hierarchikus jelleg nem jelent kidolgozott, fejlett, mereven elhatárolható szinteket, a bűnszervezet akkor is bűnszervezet, ha abban nem érvényesül valamiféle merev parancsuralmi alapú személyi hierarchia. Ehhez képest a vád tárgyává tett elkövetési időszak alatt kialakult ítélkezési gyakorlat is megfelel a Btk. miniszteri indoklásában foglaltaknak: „a hierarchikus szervezeti felépítés azt jelenti, hogy az elkövetők alá-fölérendeltségi viszonyban vannak, az egyes döntési szintek elkülöníthetők egymástól, tehát a szervezeti felépítésnek vertikális jellege van. A hierarchiában lévő személyek együttműködése a feladatok megosztásán alapul (Kúria Bfv.I.1.396/2019/6.). Jelen ügyben a hierarchia – akár több szinten is – egyértelműen megfigyelhető. A bűncselekménynek voltak külföldi és belföldi irányítói, valamint végrehajtói is.

[33] A konspiratív tevékenység kapcsán jelen ügyben annak van jelentősége, hogy a migránsok Magyarországra történő érkezése nem a nyílt határátkelőhelyen történt, s többnyire az éjszakai órákban. A migránsok felkutatásában, szállításában, pihentetésében több személy működött közre. E személyek több („eldobható”) telefont, illetve bérelt autót használtak. A feladatok jól elkülöníthetően megosztottak voltak (figyelő, sofőr, irányító, stb.). Mindezek tevékenységük leplezését szolgálták.

[34] Az EBH2006. 1385. számon közzétett döntést követően kialakult bírói gyakorlat szerint meghatározott bűncselekményeknél akár egyetlen alkalommal történt közreműködés is elegendő lehet annak megállapításához, hogy a terhelt egy bűnszervezethez kapcsolódik, feltéve, hogy mint elkövető tisztában van azzal, hogy az adott tevékenység csak bűnözői csoport vagy csoportok szervezett együttműködése révén történhet meg. Ezt a tudattartalmat azonban valamennyi elkövető esetében külön-külön kell vizsgálni, és amennyiben az állapítható meg, hogy az általuk elkövetett cselekmény rendszerint nem bűnszervezeti

tevékenység körében valósul meg, akkor a bűnszervezet ismérveinek átlátására irányuló tudattartalmat vélelmezni nem lehet.

[35] Mindez következik a 4/2005. sz. Büntető jogegységei határozatból, amelyet a bűncselekmény bűnszervezetben való elkövetésének megállapíthatóságáról még a korábbi jogszabályi környezetben hozott a Legfelsőbb Bíróság. A terhelti tudattartalomra tett megállapításai azonban a jogegységi határozatnak ma is irányadók, mely szerint a magyar büntető anyagi jog bűnösségen alapuló felelősség elvéből következően az alanyi bűnösség (szándékosság vagy gondatlanság) minden bűncselekmény szükséges ismerve. E szerint a bűnszervezeti elkövetés esetén is nyilvánvaló, hogy a jogalkotó a Btk. Különös Részi tényállása szerinti elkövetési magatartás kifejtésével- ahhoz fűződő tudatállapottal- összefüggő ténytet a súlyosabb megítélés feltételévé. Következésképp - az alapcselekmény tényállásszerűsége mellett, azzal együtt - vizsgálandó az elkövető ezirányú tudattartalma. Ennek hiányában a bűnszervezetben elkövetés nem állapítható meg. A bűnszervezetben elkövetést is átfogó tudattartalom vizsgálatának első lépcsőjét az alapcselekmény tényállásszerűségéhez, az átfogó tudattartalom megállapításához szükséges bizonyítékok vizsgálata jelenti. Ezzel párhuzamosan azonban vizsgálni kell a büntetőeljárás során feltárt bizonyítási eszközökből származóan a bűnszervezeti ismérvekre következtetést megalapozó bizonyítékokat és erre nézve tényállásban megállapítást kell tenni.

[36] Amennyiben bizonyított, hogy a bűncselekményt egy tényleges bűnszervezet működéséhez kapcsolódva, illetve annak keretei között követték el, úgy a végrehajtás körülményeiből, különösen a konkrét magatartás másokat megelőző vagy további láncolatos cselekményeit feltételező jellegéből, ezek szükségszerű és ezért előreláthatóan bekövetkező eseményeiből lehet következtetést vonni arra, hogy az alkalomszerű tettes cselekménye megvalósításakor a bűnszervezetben elkövetést felismerte. Ezen további – az elkövetőnek a bűnszervezetben elkövetést átfogó tudattartalmára vont – következtetés alapja, hogy a törvény nem a bűnszervezet belső, hanem olyan külső tárgyi jellegű ismerveit határozza meg, amelyek a kívülálló számára is felismerhetőek. Ehhez képest az elkövető tudatának nem arra kell kiterjednie, hogy egy bűnszervezet a törvényi előfeltételek szerint létrejött, hanem arra, hogy a bűnszervezet tárgyi sajátossága ismeretében annak működéséhez csatlakozik, illetve annak keretében cselekszik (4/2005. Büntető jogegységi határozat).

[37] A jelen ügyben érintett vádlottak közül a bűnszervezeti elkövetéssel vádolt személy (III. rendű vádlott) magatartásának a bűnszervezetnél tipikus, a mások magatartását megelőző vagy láncolatos cselekményeit feltételező jellege miatt kétséget kizáróan felismerte, hogy egy bűnszervezethez kapcsolódik.

[38] Az irányadó tényállás alapján vitathatatlan az egyéni elkövetési magatartásnak a külföldről -több országon át - érkező személyek továbbirányításában, szállításában megnyilvánuló tevőlegessége, valamint a szállított személyek stafétaszerű átvételének ténye is. E tárgyi körülmények pedig elegendő alappal szolgálnak arra a következtetésre, hogy az érintett terheltek (közte III. rendű vádlott) tisztában voltak azzal, hogy magatartásuk nem

elszigetelt, hanem egy meglévő utaztató mechanizmushoz kapcsolódó, ami illegális utaztatás esetében nem más, mint maga a bűnszervezet (Kúria Bfv.III.790/2016/5.).

[39] Terhelt2 III. rendű vádlott védője nemcsak a bűnszervezet körében megállapított tényeket kifogásolta, hanem azon tudati tények rögzítését is, amelyekből megállapítható, hogy védenca e szervezethez kapcsolódik tevékenységével. E kérdést azonban - a fentiek miatt - a törvényszék alapvetően helyesen döntötte el még akkor is, ha a tényállását a tudati tények tekintetében a másodfokú eljárás során kellett egyértelműsíteni. Így az elsőfokú bíróság által megállapított tények újramérlegelésének a másodfokú eljárásban nincs helye nem csak a bűncselekmény megvalósulása, hanem a bűnszervezet alapjául szolgáló tények tekintetében sem. A bűnszervezeti elkövetés mellőzésére is csak akkor kerülhetne sor, ha a bűnszervezettel kapcsolatban megállapított tények megalapozatlanok, vagy azokból a jogi következtetés helyessége nem következik. Nem volt ezért sem lehetőség, sem indok III. rendű vádlott esetében az ezzel kapcsolatos tények megváltoztatásának.

[40] Az elsőfokú bíróság a tényállásból okkal vont következtetést mindkét vádlott bűnösségére és cselekményük minősítése is megfelel az anyagi jog szabályainak.

[41] Helyesen hivatkozta a törvényszék, hogy III. és VI. rendű vádlottak az embercsempészség mely fordulatát valósították meg. A Btk. 353.§ (1). bekezdése értelmében, aki államhatárnak más által a jogszabályi rendelkezések megszegésével történő átlépéséhez segítséget nyújt, embercsempészséget követ el. A bűncselekmény elkövetési magatartása a segítségnyújtás, amely sui generis alakzatkénti értékelése folytán vált tettesei magatartássá. A segítségnyújtás lehet mind fizikai, mind pszichikai tevékenység. A fizikai segítségnyújtás minden olyan tevőleges vagy kötelezettség megszegésében megnyilvánuló mulasztás, amely az államhatárt engedély nélkül vagy meg nem engedett módon átlépő személynek ezen cselekményéhez nyújt segítséget. Többek között ilyen a határvonalig való kalauzolás, a határon való átkísérés, a rendőrség és más érintett hatóság félrevezetésében megnyilvánuló segítség, az átlépést megkönnyítő eszközök rendelkezésre bocsátása, az illegális határátlépő szállítása, elszállásolása, ellátása; míg pszichikai segítségnyújtás valamennyi olyan cselekmény, amely az illegális határsértő magatartását szándék erősítő módon, de tényleges fizikai segítségnyújtás nélkül erősíti (ilyen lehet a tanács, útbaigazítás adása, információk közlése, valamint a cselekmény érintett személy által tudott segítő szándékú figyelemmel kísérése, segítségnyújtás szándékával történő kapcsolattartás, irányítás). Mindezekre figyelemmel az embercsempészség bűncselekményének megvalósulásához a törvényi tényállás oldaláról szükséges egy olyan személy, aki az államhatárt a jogszabályi rendelkezések megsértésével átlépi, az elkövetőnek ehhez kell – akár közvetett módon, láncolatban – segítséget nyújtani.

[42] A Nyíregyházi Törvényszék ítéletének történeti tényállása a vádlottak ilyen magatartását írja le. III. rendű vádlott három (1,2,6), míg VI. rendű vádlott egy (6) tényállási pontban van érintve. III. rendű vádlott feladata a magyar-román határon illegálisan átlépő sri lankai migránsok határnál történő felkutatása, elkísérése, pihentetése majd elszállításra történő továbbadása volt. Az utolsó, a 6. tényállási pontban VI. rendű vádlott is vele tartott,

azonban őket a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság munkatársai elfogták és előállították.

[43] Terhelt2 III. rendű vádlott esetében az üzletszerű elkövetés aggálytalanul megállapítható volt, cselekményének az elsőfokú bíróság általi helyes minősítése: Btk. 353.§ (3) bekezdés d) pont.

[44] Ezzel szemben Terhelt3 VI. rendű vádlott esetében az üzletszerűség fel sem merülhet, így magatartása miatt a fenti bűncselekmény (2) bekezdés b) pontja állapítható meg. Az elsőfokú ítélet [72] bekezdésében – helyesen – rögzítette is, hogy: V. rendű és Terhelt3 rendű vádlott kivételével a vádlottak a fenti cselekmények elkövetése útján üzletszerűen segítséget nyújtottak... Azonban Terhelt3 VI. rendű vádlott esetében nemcsak az üzletszerűséget nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hanem azt sem, hogy magatartásáért bármilyen anyagi ellenszolgáltatásban részesült. Ezért az ítéltábla az ítélet indokolásában a [119] bekezdés utolsó mondatát mellőzi. Helyesbíteni kell a [139] bekezdést is, mert ebben az elsőfokú bíróság a cselekmény folytatólágosságára utal, holott e vádlott egy alkalommal vett részt a cselekmény elkövetésében, és folytatólágosságot – helyesen – az ítélet rendelkező része sem tartalmazott.

[45] Nem foghatott helyt e vádlott védőjének a bűnsegédi magatartás megállapítására irányuló indítványa. Az embercsempészség jelenlegi, az ügyben alkalmazandó hatályú törvényi tényállása továbbra is, mint önálló tettesi cselekményt, sui generis bűncselekményként szabályozza a tiltott határátlépéshez nyújtott segítséget. Az embercsempészség büntetést segítségnyújtással megvalósító elkövető cselekménye tettesi cselekmény, amely a segítségnyújtásával befejezetté válik. Az elkövetési magatartás maga a segítségnyújtás, így VI. rendű vádlott nem a „bűnsegéd bűnsegédje” volt, hanem a bűncselekmény társtettese. Magatartásával valójában nemcsak édesapjának, III. rendű vádlottnak, hanem migránsokat segítő V. rendű terheltnek is segítséget nyújtott úgy, hogy a migránsok illegális határátlépésének tényével tisztában volt, a migránsok szállításában közreműködött, telefonon tartottak kapcsolatot társaival, így a segítségnyújtás esetében kétséget kizáróan megállapítható.

[46] A büntetések enyhítésére irányuló fellebbezések nem alaposak.

[47] Minden bűncselekmény tárgyi súlyát alapvetően meghatározza az a büntetési tartam, amely értük kiszabható. Ez III. rendű vádlott esetében 5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztés, azonban a bűnszervezeti elkövetés miatt helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a büntetési tétel felső határa jelen esetben 20 évig terjedő szabadságvesztés. Terhelt3 VI. rendű vádlott vonatkozásában 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekményről van szó. E büntetési tartamokhoz kapcsolódó törvényi középérték – melyet az elsőfokú bíróság nem nevesített - a Btk. 80. § (2) és (3) bekezdései szerint 12 év 6 hónap, illetve 5 év.

[48] Ehhez képest mindkét vádlott szabadságvesztésének tartamát jóval ezen tartamok alatt állapította meg a büntetés kiszabásánál irányadó, hiánytalanul számba vett körülményeket figyelembe véve. Ezért az ítéltábla a vádlottak által megvalósított magatartás tárgyi súlyával, a bűnösségi körülményekkel mindenben összhangban lévő, a belső arányosság követelményét is szem előtt tartó büntetések további mérséklésére kellő indokot nem látott.

[49] Kétségtelen, hogy III. rendű vádlott beteg kiskorú gyermeket tart el és az ügyben némi időmúlás is megfigyelhető. Az időmúlás jelentőségének súlyát csökkenti az általa megvalósított bűncselekmény tárgyi súlya. A büntetés kiszabásánál azt is figyelembe kellett venni, hogy a vádlott korábban már volt büntetve ennek ellenére valósította meg cselekményeit. A bűncselekmények tekintetében beismerő vallomás nem állt rendelkezésre, megbánást is csak az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában mutatott. Esetében a törvényi minimumot nem sokkal meghaladó szabadságvesztés büntetés kiszabására került sor, ezen tartam alá kizárólag enyhítő szakasz alkalmazásával lehetne lemenni, azonban a fenti körülmények az enyhítő szakasz alkalmazását nem alapozták meg.

[50] Terhelt3 VI. rendű vádlott esetében a törvényi minimumban meghatározott szabadságvesztés büntetés 4 évi próbaidőre felfüggesztve maximálisan megfelel a büntetés kiszabás elveinek, megfelelően szolgálja mind a generál, mind pedig a speciális prevenció elvét. Törvényesen került sor a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére, a próbaidő tartama is megfelel a Btk. 85. § és 86. § előírásainak. A törvényszék megvizsgálta az előzetes mentesítés lehetőségét is, azonban azt megfelelő indokok mentén vetette el.

[51] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései a jelen fellebbezéssel érintett terheltek vonatkozásában mindenben törvényesek, ezért az ítéltábla azt a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[52] Mivel a fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért az ítéltábla a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapította meg, és a Be. 574. § (1), (2) és (4) bekezdései alapján rendelkezett annak viseléséről.

[53] A jelen határozat elleni fellebbezést a Be. 615. § (5) bekezdése kizárja.

Debrecen, 2026. március 25.

Dr. Répássy Árpádné Dr. Német Laura s.k.

a tanács elnöke

Dr. Toma Attila s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Sörös László s.k.
a tanács tagja

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 7.B.98/2023/144. számú ítélete Terhelt2 III. rendű és Terhelt3 VI. rendű vádlottak vonatkozásában a Debreceni Ítéltábla Bf.II.659/2025/49. számú ítéletével a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2026. március 25.

Dr. Répássy Árpádné Dr. Németh Laura s.k.
a tanács elnöke